Suomen Humanistinen ammattikorkeakoulu
JyväsRiihi ry
Vesuri ry

Loppuraportti

Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hanke, tunnus 21041

Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin yhdessä tekemällä ja kokemalla

Keski-Suomessa on kaksi upeaa Unescon maailmanperintökohdetta, Petäjäveden vanha kirkko ja Struven ketjun Oravivuoren mittauspiste. Kohteet houkuttelevat joka vuosi uusia koti- ja ulkomaisia matkailijoita, mutta harvat pysähtyvät Korpilahdella tai Petäjäveden keskustassa.

Paikallisten toimijoiden ja Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hankkeen yhteisenä tavoitteena on saada vieraat pysähtymään alueella ja käyttämään nykyistä enemmän paikallisia palveluja.

Unescon maailmanperinnöstä etsittiin ennakkoluulottomasti voimaa paikallisiin palveluihin Korpilahdella, Petäjävedellä ja laajemminkin Keski-Suomessa. Hankkeen toteuttamisesta vastasivat Suomen Humanistinen ammattikorkeakoulu, JyväsRiihi ry sekä Vesuri ry.

Miltä kuulostaa kuutamokiipeily tai pelimannikonsertti Korpilahden Oravivuoren huipulla? Entä maistuisiko Struven soppa? Vai haluaisitko tutkimusmatkailjaksi? Uskotko, että maailmanperintöä saisi kylliksi yhdessä päivässä?

Keski-Suomessa Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hankkeessa yhteisöllinen tuotteistamisprosessi on testattu ja havaittu toimivaksi. Aktivoivaa yhteistyömallia kannattaa kokemusten perusteella jatkaa hankkeen jälkeen. Unescon maailmanperinnön ja paikallisuuden yhdistämisen malli on vapaasti käytettävissä ja kehitettävissä edelleen.

Voimanlähde ovat aina paikalliset toimijat. Yhdessä tekeminen ja jakaminen luo ja kehittää uutta, mutta vahvistaa ja säilyttää aikaisempaa hyväksi koettua.

Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin -hankkeen ydintavoite on saada hyödynnettyä Petäjäveden vanhan kirkon ja Struven ketjun Oravivuoren pisteen vetovoimaa paikallisessa yritystoiminnassa, matkailussa ja vapaa-ajan toiminnassa. Tämä toteutui verkottamalla toimijoita, laajentamalla verkostoja toimialueen ulkopuolelle, elävöittämällä ja tuotteistamalla itse kohteita sekä yhdistämällä kohteet ja paikalliset tarinat yhteiseksi paikalliseksi seikkailuksi ja palveluiksi.

Tässä loppuraportissa nostetaan esiin keskeisimmät onnistumiset ja kehittämisen paikat. Toivomme, että kokemuksistamme on iloa ja hyötyä muillekin. Jaamme mieluusti yhteisökehittämisen ilosanomaa eteenpäin. Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hankkeessa voimasanoja ovat olleet yhteisöllisyys, yhdessä tekeminen, toisilta oppiminen, luovuus, paikallisylpeys, uteliaisuus, ennakkoluulottomuus, osallisuus ja kansainvälisyys.

OKM:n vuoden 2016 maailmanperintöstrategian toimeenpanosuunnitelmassa esitetyt tavoitteet paikallisten yhteisöjen aktiivisesta roolista toteutuivat erinomaisesti Korpilahdella ja Petäjävedellä. Hankkeessa paikalliset toimijat onnistuivat synnyttämään uutta ja vahvistamaan yhteistyötä muiden maailmanperintökohteiden ja kulttuurimatkailun edistämiseksi kotiseudulla.

Paikalliset toimijat ja yhteisöt olivat vahvasti mukana hanketyössä ideoimassa ja kehittämässä uusia tapahtumia ja tuotteita yhdessä. Korpilahden Pelimannit musisoivat Unescon Struven pisteellä Oravivuoren Päijännemaisemissa elokuisessa musiikkihetkessä 2018. Kuva Annamari Maukonen.

4.1 HANKKEEN TAVOITTEET

a. YLEMMÄN TASON TAVOITTEET

Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin -hanke luo uusia palveluja ja tuotteita, jotka tukevat paikallista kehittämistoimintaa ja vahvistavat yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Tavoitteena on toiminnan jatkuminen ja kehittyminen hankekauden jälkeen, sillä toiminta edistää paikallisten resurssien hyödyntämistä kestävällä pohjalla. Uudet innovaatiot, verkossa näkyminen ja kansainväliset kumppanuudet vahvistavat alueen toimijoiden kilpailukykyä.

b. HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen toiminta-alue on Petäjävesi ja Korpilahti lähiympäristöineen. Kummallakin alueella on yksi Suomen seitsemästä maailmanperintökohteesta. Petäjävedellä Petäjäveden vanha kirkko ja Korpilahdella Oravivuorella Struven-ketjun mittauspiste. Molemmat kohteet ovat heikosti tunnettuja, vaikka maailmalla Unescon maailmanperintökohteiden voimalla saadaan miljoonia kävijöitä kohteisiin. Yhteisen hankkeen ja yhteistyön tavoitteena on vahvistaa paikallista näkyvyyttä, saada maailmanperinnöstä vauhtia paikallisiin palveluihin ja vahvistaa alueiden toimijoiden yhteistyötä sekä laajentaa koti- ja kansainvälisiä verkostoja

Hanketta edelsi kaksi tapaamista Korpilahdella ja Petäjävedellä, joissa yhteiskehittämisen hengessä visioitiin tulevaa hanketta. 11.-12.11.2015 pidetyissä Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin -seminaareissa oli mukana satakunta alueen toimijaa. Mukana oli matkailuyrittäjiä, kulttuuri- ja museotoimijoita, virkamiehiä, oppilaitosten ja paikallisten yhdistysten edustajia. Heistä suurin osa oli halukas jatkamaan kehitystyötä ja ilmoitti kiinnostuksensa nyt toteutuneeseen hankkeeseen.

4.2. TOTEUTUS

a) TOIMENPITEET

Petäjäveden ja Korpilahden toimijoiden yhteistyö tiivistyi yhteisissä tilaisuuksissa ja koulutuksissa. Esimerkkeinä yrittäjä- ja asukasillat, aamukahvitapaamiset sekä tuotteistamispaja –koulutuskokonaisuus. Palvelu- ja

Petäjäveden vanha kirkko hyväksyttiin Unescon maailmanperintökohteeksi vuonna 1994. Kirkko edustaa pohjoismaista, luterilaista kirkkoarkkitehtuuria ja hirsirakentamistaidon pitkää perinnettä. Vuosittain kirkossa vierailee noin 14 000 kävijää, mutta harva pysähtyy Petäjävedelle pitemmäksi aikaa. Kuva: Emilia Reponen.

tuotekehitystä tukevassa tuotteistamispaja-koulutussarjassa Korpilahden ja Petäjäveden toimijat kehittelivät uusia tuotteita ja palveluita sekä jatkojalostivat jo olemassa olevia yhteisen Unesco-brändin alle.

Hankkeen päättöseminaarin suunnittelu ja toteuttaminen kokosi myös yhteen paikallisia toimijoita ja tehtiin yhdessä. Hygge&Heritage- seminaarissa piloitiin ja tuotteistettiin eri teemareittejä.

Hankkeen aikana syntyneet tuotteet, palvelut ja verkostot ovat edelleen hankekauden jälkeen elinvoimaisia. Tähän raporttiin on koottu keskeiset tuotokset, joihin voi perehtyä myös hankkeen verkkosivuilla www.maailmanperinto.humak.fi

Verkostot vahvistuivat ja yhteistyö tiivistyi

Vahva verkostoituminen yli toimija- , kunta- ja maarajojen on ollut iso ilo läpi hankkeen toiminnan. Petäjäveden ja Korpilahden alueen asukkaiden, yrittäjien ja yhdistysaktiivien kesken syntyi uusia yhteistyöverkostoja ja toimintoja sekä tietoisuus ja tunnettuus lähitoimijoiden palvelutarjonnasta ja osaamisesta vahvistui. Yhdessä tekeminen, verkottuminen ja rajojen ylittäminen toteutuivat yhteisissä tilaisuuksissa Korpilahdella, Petäjävedellä ja Jyväskylässä sekä opintomatkoilla Virossa, Kymenlaaksossa Verlassa ja Tornionjokilaaksossa.

Kansainvälinen, mutta vahvasti paikallinen

Hygge&Heritage-seminaari 18.-20.11.2018

Hallinnolliset ja maantieteelliset rajat ylittyivät konkreettisesti kun korpilahtelaiset ja petäjävetiset maatilamatkailuyrittäjät rakensivat käsi kädessä kansainvälisen Hygge&Heritage-seminaarin majoitus- ja ruokapalveluita syksyllä 2018. Tämä hankkeen päättöseminaari oli testi, jossa yhdessä rakennettua mallia kokeiltiin käytännössä: paikallinen osaaminen ja Unescon maailmanperintö ovat erinomainen yhdistelmä. Työ vaatii innostusta, rohkeutta, osaamista ja yhteistyötä. Näitä Maailmaperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hankkeen osallistujista löytyi. Tämä kaikki näkyi, maistui ja kuului Hygge&Heritage –seminaarissa marraskuun pimeydessä Korpilahdella ja Petäjävedellä 18.-20.11.2018. Sitä ennen oli kuitenkin tehty monia asioita yhdessä isommissa ja pienemmissä kokoonpanoissa. Seminaarin tuottajana toimi kulttuurituottaja Katja Pihkasalo yhteistyössä hanketoimijoiden kanssa.

Hygge&Heritage-seminaari 18.-20.11.208 toi yli 170 kulttuuri- ja maailmanperintötoimijaa Petäjävedelle ja Korpilahdelle. Hankkeen ja paikallisten tekijöiden yhteinen ponnistus palkitsi tekijänsä ja toi näkyvyyttä seutukunnalle. Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hankkeen Hygge&Heritage -loppuseminaari osoitti, että paikallisella yhteistyöllä ja yhdessä tekemisellä saadaan paljon ja kiinnostavaa aikaan.

Pelimannimusiikki houkutteli Struven pisteelle eri-ikäisiä kävijöitä. Alueen portaat, pitkospuut ja opasteet on uusittu ja Jyväskylän kaupunki neuvottelee myös mahdollisuudesta saada rantautumispaikka Oravivuorelle. Kuva Annamari Maukonen.

Seminaarin oheispalveluiden tuottajat (majoitus- ja ruokapalveluyritykset) saivat arvokasta kokemusta ja rakensivat uusia asiakaskontakteja. Seminaarivieraat saivat uusia paikallisia elämyksiä ja loivat tulevaisuuden verkostoja. Esimerkiksi Surkeenjärven matkailutilalla majoittuneet moldovalaiset ovat tuoneet uusia ryhmiä Korpilahdelle.

Seminaaripalautteessa nousivat esiin sanat aito, innostunut, kotikutoinen, lämminhenkinen, yhdistävä, ystävällinen.

Kansainvälinen markkinointi tavoitti yhteistyökumppaneita Virosta, Moldovasta, Hollannista, Britanniasta, Puolasta ja Meksikosta. Suomesta mukana oli maailmanperinnön ja paikalliskulttuurin parissa työskenteleviä asiantuntijoita ja aktiivisia harrastajia sekä alan opettajia, tutkijoita ja opiskelijoita.

Seminaarin keskuksena oli Petäjäveden kunnan kulttuurikeskus Miilu ja paikalliset toimijat olivat monella tasolla mukana järjestelyissä. Paikalliset yrittäjät ja yhdistystoimijat olivat myös aktiivisesti mukana seminaariyleisössä.

Hygge&Heritage –seminaarin luentokokonaisuus avasi maailmanperintöä ja paikalliskulttuuria kotimaisesta ja kansainvälisestä näkökulmasta. Luennot käsittelivät mm. tarinallistamista, yhteissuunnittelua ja yhteistoteutuksia. Työpajoissa kurkistettiin Suomenlinnaan, Struven ketjuun, markkinointiin, nuorten ja maailmanperinnön kohtaamiseen ja tuotteistamiseen.

Seminaariväki jalkautui iltajuhlaan keskellä synkintä marraskuuta Matkailutila Surkeenjärvelle Korpilahden Moksin kylään. Paikallinen pitopalvelu yhteistyökumppaneineen oli loihtinut suomalaisen pitopöydän, jonka herkut maistuivat liki sadalle vieraalle ”Be local, act global” tuotti elämyksiä sekä vieraille että isäntäväelle.

Kansainvälisen seminaarin osanottajat kohtasivat paikallisia kyläaktiiveja, kolmannen sektorin toimijoita ja yrittäjiä eli hankkeen tavoite verkostojen laajentamisesta ja avartamaisesta toteutui myös iltajuhlassa.

Toisena seminaaripäivänä oli elämysten vuoro: Yksi ryhmä kiipesi Struven ketjun Oravivuoren pisteen huipulle ja herkutteli Struven sopalla ja kolmioleivillä Tähtiniemen juhlakartanossa Korpilahdella.

Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin sekä Go Korpilahti Go –hankkeet rakensivat yhteisen ikkunan kun Korpilahden Yrittäjien elävä adventtikalenteri aukesi ensimmäisen kerran korpilahtelaisten yritysten ikkunoissa joulukuussa 2016.Yhteistyö yli hankerajojen on ollut hedelmällistä, josta tämäkin adventti- ikkunakin kertoo. Kuva Risto Maukonen.

Haluatko tutkimusmatkailijaksi –opaskirja on saanut myönteistä palautetta Suomessa ja ulkomailla. Uutta kansainvälistä hanketta ollaan suunnittelemassa elämyksellisen oppimisen ja Unescon maailmanperinnön ympärille.

Toinen ryhmä suuntasi Tikkalan Unesco-kouluun, Laukkalan kotimuseoon ja Hakamaan lammastilalle Petäjävedelle. Korpilahdella Höyrygallerian yrittäjät Ulla Huttunen ja Arto Salminen avasivat suomalaisen puun ja taiteen maailmaa Korpilahden kulttuurikierroksella.

Maailmanperintöä päivässä –tuote oli kansainvälisessä testissä ja sai myönteistä palautetta osallistujilta. Paikallinen myynti- ja esittelytori - Bazaar for local products oli markkinapaikka paikallisille tuotteille Miilun aulassa 19.-20.11.2019. Seminaarivierailla ja lähiseudun asukkailla oli mainio tilaisuus ostaa paikallisia, kotoisia tuotteita.

Elämyksellinen oppiminen osaksi Unescon maailmanperintöä

Yhteistyö Keski-Suomen Unesco-koulujen ja Jyväskylän yliopiston opettajakoulutuslaitoksen kanssa tiivistyi seikkailu-ja koulupäiviin Struven ketjun Oravivuoren pisteellä. Viitaniemen ja Kilpisen koulut sekä Normaalikoulu viettivät leirikoulupäivää Oravivuorella keväällä 2017.

Tikkalan Unesco-koulun opettajat suunnittelivat yhdessä Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogiopiskelijoiden kanssa elämyksellisen koulupäivän, joka toteutui syksyllä 2017. Seikkailupäivän pohjalta syntyi myös oppimateriaalia elämyksellisen oppimisen näkökulmasta kaikkien käyttöön.

Haluatko tutkimusmatkailijaksi? Maailmanperintöoppimista Struven ketjun mittauspisteellä – opaskirja verkossa suomeksi ja englanniksi

Tikkalan koulun Korpilahden Oravivuoren Struve-seikkailun pohjalta on koottu opas Unesco-koulujen ja muiden kiinnostuneiden käyttöön. Tero Lämsän toimittaman Haluatko tutkimusmatkailijaksi? Maailmanperintöoppimista Struven ketjun mittauspisteellä –opas on julkaistu suomen- ja englanninkielellä. Opasta jaetaan Unesco-koulujen verkoston kautta. Opas on vapaasti saatavissa verkosta suomen- ja englanninkielisenä.

Haluatko tutkimusmatkailijaksi –opaskirjaa esiteltiin Struve-verkon seminaarissa Tartossa Virossa huhtikuussa 2019, Struve Network –seminaarissa Torniossa kesäkuussa 2019 ja Kulttuuriperintökasvatusseuran seminaarissa syyskuussa 2019 Lahdessa. Opaskirja on saanut innostuneen vastaanoton, jonka pohjalta Humak on yhteistyökumppaneidensa kanssa rakentamassa uutta hanketta elämyksellisen oppimisen ja Unescon maailmanperinnön ympärille.

Hollantilainen Sjoerd van der Linde sai innostavalla esityksellään Hygge&Heritage –seminaarin osanottajat miettimään uusia keinoja maailmanperinnön ja paikalliskulttuurin tuotteistamiseen ja tarinallistamiseen. Kuva Emilia Reponen.

Luovuus, uteliaisuus ja paikallisylpeys synnytti uusia tuotteita ja tapahtumia

Tuotteistamispajoissa syntyi monenlaisia tuote- ja tapahtuma-aihioita, joista osa on edennyt tuotteeksi ja tapahtumaksi. Moni idea jäi elämään, mutta vaatii vielä tuotekehittelyä ja jatkojalostusta. Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hanke ei yleishyödyllisenä hankkeena voi tukea yksittäisiä yrittäjiä, mutta heitä kannustettiin rakentamaan yritysryhmähankkeita. Vesurin ja JyväsRiihen toimirajat ylittävät yritysryhmähankkeet mahdollistaisivat näiden maailmanperinnöstä ponnistavien ideoiden jatkojalostuksen.

Käytössä ovat jo alueen yhteinen palvelukartta sekä Maailmanperintöä päivässä –matkapaketti. Struven soppaa tarjoillaan Korpilahdella Tähtiniemen juhlakartanossa. Oravivuorella soi pelimannimusiikki elokuussa ja tähtitaivasta tarkkaillaan kevään täydenkuun aikaan Struven pisteellä. Toimijat eli Jyväskylän Sirius, Vanhan Korpilahden Kotiseutuyhdistys ja Korpilahden Pelimannit ovat sitoutuneet tuottamaan tapahtumat jatkossakin.
Maailmanperintö elää yhdessä paikalliskulttuurin ja paikallisten tekijöiden kanssa. Tuotteistamispajojen loppuhuipennus oli yhteinen messupiste Unescon-maailmanperintöbrändin sateenvarjon alla Kotimaan matkamessuilla Tampereella keväällä 2017 ja Visit Jyväskylän yhteisosastolla 2018. Kun messupiste oli monen toimijan yhteinen, ehtivät kaikki myös tutustua matkamessujen tarjontaan ja etsiä uusia ideoita omaan toimintaansa.

Yhteisessä messupisteessä toisten tuotteiden esittely myös perehdytti naapuritoimijaan. Tämän kaikki kokivat ainutlaatuisena mahdollisuutena vahvistaa omaa ja koko seutukunnan näkyvyyttä. Yhteistyö jatkuu edelleen tuote- ja palveluvaihtona Korpilahti-Petäjävesi-akselilla.

Maailmanperinnöstä voimaa –hankkeen messupisteessä saattoi lähettää Struven Oravivuoren pisteen tai Petäjäveden vanhan kirkon postikortin. Kortit olivat hankkeen järjestämän kuvakisan voittajakortteja, joita messuvieraat saivat kirjoittaa ystävilleen. Hanke kustansi postituksen ja kortteja lähti 134 eri puolille maailmaa. Unesco-kohteista ja paikallisista palveluista jaettiin myös muuta yhteistä materiaalia (palvelukartta, Struve-esite, Maailmanperintöä päivässä –esite, yrittäjien esitteet) sekä markkinoitiin Hygge&Heritage –seminaaria

Aito, innostunut, kotikutoinen, lämminhenkinen, yhdistävä, ystävällinen. Näillä sanoilla Hygge&Heritage –seminaarin koti- ja ulkomaiset osallistujat kuvasivat tunnelmaa Petäjävedellä ja Korpilahdella marraskuun pimeydessä 2018. Kuvassa osa 170 mukana olleesta. Kuva Emilia Reponen.

Suomalaiset maut ja lähiruoka saivat kiitosta yhteisellä juhlaillallisella Matkailutila Surkeenjärvellä Korpilahdella. Petäjäveden ja Korpilahden matkailu- ja pitopalveluyrittäjät olivat loihtineet yhteistyössä pitopöydän, josta päävastuun kantoi Anne-Mari Ahonen. Kuva Emilia Reponen.

Paikalliset palvelut Korpilahdella ja Petäjävedellä on koottu palvelukarttaan, joka opastaa Petäjäveden vanhalta kirkolta Struven ketjun Oravivuoren pisteelle Korpilahdelle. Seuraava askel olisi mobiilikartta, jota paikalliset toimijat voisivat itse päivittää. Kartan visualisointi ja taitto Heli Reinikainen.

Matkailukartasta palvelukartaksi

Matkailukartan suunnittelu ja kokoaminen tehtiin yhdessä alueen toimijoiden kanssa ja jatkojalostettiin tuotteistamispajoissa. Matkailukartta on muotoutunut palvelukartaksi, jossa nostetaan esiin kahden Unesco-kohteen välillä ja lähiympäristössä olevat palvelut.

Ensimmäinen suomenkielinen versio oli jaossa matkamessuilla Tampereella huhtikuussa 2017. Palvelukartta sai hyvää palautetta messuilla sekä alueen toimijoilta. Kartasta otettiin 6 000 kappaleen painos suomenkielistä ja 4 000 kappaleen painos englanninkielistä versiosta. Matkailukartan päivitys hankkeen päätyttyä on vielä avoinna. Asiasta on keskustelu Korpilahden ja Petäjäveden yrittäjien kanssa sekä Visit Jyväskylän kanssa. Yksi mahdollinen jatkokehitysidea olisi verkkoon mobiilialustalle tehtävä kartta, jota alueen toimijat voisivat itse päivittää.

Visit Jyväskylän rooli on toimia kansainvälisen matkailumarkkinoinnin tukena, mutta palveluiden paketointi paikallisesti on välttämätöntä.

Maailmanperintöä päivässä - matkapaketti

Tuotteistamispajoissa syntynyt korpilahtelaisten ja petäjävetisten toimijoiden yhteinen tuote on Maailmanperintöä päivässä –matkapaketti. Maailmanperintöä päivässä -matkalla kuulet tarinaa Struven ketjusta, tilojen historiasta, tutustut Petäjäveden vanhaan kirkkoon ja vierailet Hakamaan lammasfarmilla, jossa myös mahdollisuus ostaa paikallistuotteita.

Maailmaperintöa päivässä matkapaketin pysähdyspaikat ovat vahvasti paikallisia, kestävän kehityksen pohjalla toimivia yrityksiä, jotka ovat tuotteistamispajoissa löytäneet yhteisen sävelen yhdistää paikalliset palvelut ja Unescon maailmanperintö. Pilottimatkat onnistuivat ja tuote on nyt Pohjolan Matkojen tarjonnassa sekä Visti Jyväskylän sivuilla.

”*Kiinnostava, monipuolinen kurkistus lähialueelle. Hienoa, että lähiseutua nostetaan esiin. Suosittelen lämpimästi kaikille”*, kommentoi Maailmanperintöä päivässä –retkeen osallistunut jyväskyläläinen opettaja.

Uutta tuotteistamispajoissa kehitettyä lähiruokaa, Struven soppaa kolmioleipineen testattiin Struve päivässä 20.5.2017, MAKU-työpajassa 9.6.2017 ja Hygge&Heritage –seminaarin Struve-retkellä 20.11.20. Nyt Struven soppa on Tähtiniemen Juhlakartanon ruokalistalla Korpilahdella. Kuva: Annamari Maukonen.

Struven soppaa ja kolmioleipiä

Tuotteistamispajoissa kehittelty lähiruoka, Struven soppa kolmioleipineen, löytyy nyt Tähtiniemen juhlakartanoin ruokalistalta Korpilahdella. Struven sopasta voi valita riista- kala- tai kasvisversion.

Kuutamokiipeily innosti, pelimannimusiikki houkutteli Struven pisteelle Oravivuorelle

Struven ketjun Oravivuoren pisteen tunnettuus on selvästi lisääntynyt hankkeen myötä. Kuutamokiipeily ja Pelimannien musiikkihetki ovat houkutelleet paikalle uusia kävijöitä. Vanhan Korpilahden Kotiseutuyhdistys ja Jyväskylän Sirius jatkavat keväisen kuutamokiipeilyn toteuttamista vuosittain. Korpilahden Pelimannit ja Vanhan Korpilahden Kotiseutuyhdistys ovat ottaneet pelimannimusiikkihetken vuosittaiseksi tapahtumaksi, jonka järjestelyistä yhdistykset vastaavat. Tapahtumat elävät ja houkuttelevat aina uusia kävijöitä.

”Olen pohtinut monta kertaa, että pitäisi käydä. Nyt tämä musiikki houkutteli. On mukava tulla kun tapahtuu jotain”, kommentoi paikallinen korpilahtelainen osallistuja, joka oli ensimmäistä kertaa Oravivuoren huipulla.

Valtakunnalliset kotiseutupäivät olivat Jyväskylässä elokuussa 2017. Päivien ohjelmaan paikalliset järjestäjät saivat yhteistyössä hankkeen kanssa Keski-Suomen molemmat Unesco-kohteet. Valtakunnallisten kotiseutupäivien retkikohteina olivat sekä Petäjäveden vanha kirkko että Struven ketjun Oravivuoren piste. http://www.jyvaskyla.fi/kotiseutupaivat/retket

Myös Alkio-opistolla elokuussa 2018 järjestettyjen valtakunnallisten kansanopistopäivien yhtenä retkeilykohteena oli Struven piste Oravivuorella. Sata syytä –matkailukampanjassa Oravivuori oli mukana kesällä 2019 ja Petäjäveden vanha kirkko 2018.

Alueen kunnostamiseen ja polkujen hoitoon on panostanut nyt myös Jyväskylän kaupunki. Jyväskylän kaupungin liikuntatoimi kunnosti pitkospuut nuorten työllistämisprojektissa. Kari Häkkinen toi Tornionjokilaakson opintomatkalta mallit uusiin Oravivuoren kyltteihin. Parkkipaikalla on roskasäiliö, mutta wc-tilat olisivat toivottavia.
Rantautumispaikkaa on moni kävijä toivonut. Jyväskylän kaupunki on neuvotellut mahdollisuudesta maanomistajien kanssa. Maanomistajat suhtautuvat asiaan myönteisesti. Paikalliset asukkaat ja yrittäjät ovat huomanneet, että Oravivuoren parkkipaikalle pysäköi yhtä useampi linja-auto ja liikenne tiellä vilkastui.

Maanmittauslaitos on edistänyt Struven ketjun tunnettuutta omilla kanavillaan.

Hakamaan lammastilan emäntä Maija Suutarinen tarjoaa maukasta lähiruokaa ja kotoisia elämyksiä lampaiden, kanojen ja koirien keskellä Petäjävedellä. Hakamaa on yksi pysähdyspaikka Maailmanperintöä päivässä –retkellä. Kuva Annamari Maukonen.

Anna Ahonen Matkailutila Surkeenjärveltä tarjoili korpilahtelaista järkisärkeä Kotimaan matkamessuilla Tampereella 2017. Maailmanperinnöstä voimaa -hanketoimijoilla oli yhteinen messupiste 2017 ja 2018 hanke oli esillä Visit Jyväskylän yhteispisteellä. Yhteinen messuosasto oli kehitelty tuotteistamispajoissa ja toteutettiin talkoovoimin. Kuva Annamari Maukonen.

Mobiilipelit ja rooliopastus tulevaisuuden tavoitteina

Pelikehittäminen on pitkäjänteistä ja kallista, joten laajemman mobiilipelin kehittämisestä tämän hankkeen aikana luovuttiin. Varatuilla euroilla ei olisi päästy alkua pitemmälle mikä selvisi yhteisissä palavereissa alan aktiivitoimijan Memorandumin kanssa. Ohjausryhmä päätti siirtää peliin kohdennetut eurot yleiseen markkinointiin ja viestintään.

Tulevaisuudessa maailmanperintöön liittyvän virtulaalipelin kehittäminen voisi olla kansainvälinen hanke esimerkiksi Struven ketjun toimijoiden toteuttamana. Näin ketjun kansainvälinen näkyvyys vahvistuisi ja eri maiden toimijat voisivat nostaa omia erityispiirteitä peliin mukaan. Elämyksellinen oppiminen olisi mahdollista myös pelin kautta.

Pieni pala mobiilipeliä syntyi hankkeen aikana. Tämä Petäjäveden vanhaan kirkkoon sijoittuva mobiilipeli sai tulikasteen Kotimaan matkamessuilla 2018. Humakin kulttuurituottajaopiskelijat Pauliina Pitkänen, Essi Ellilä ja Ville Väisänen esittelevät ja peluuttivat messuvieraita. Näin he myös keräsivät arvokkaita käyttäjäkokemuksia kehittämäänsä mobiilipeliin. Pelin laajempi käyttö vaatii jatkokehittelyä, johon hankkeessa ei ollut taloudellisesti varauduttu. Aihio on olemassa. Tällä hetkellä ei varsinaiselle pelille ei ole akuuttia tarvetta vaan tärkeintä on tarinoiden ja tiedon avaaminen digitaalisten palveluiden kautta.

Rooliopastus ei hankkeen aikana toteutunut, mutta Korpilahden Teatterin kanssa on edelleen keskusteltu mahdollisuudesta kehittää Struven pisteelle rooliopastusta tulevaisuudessa. Tätä voisi testata pilottikokeilulla, ,jonka tuloksia olisi mahdollista jakaa kaikkien Struven pisteiden toimijoiden kesken.

Kyselyt ja selvitykset loivat pohjaa

Päijänteen Palvipäivillä 2016 opiskelija Päivi Ikkala teki kävijäkyselyn, jossa kartoitti vastaajien tietoisuutta ja kiinnostusta Struven ketjun Oravivuoren pisteestä. Kysely osoitti, että lähes kaikki tietävät pisteen olemassaolon, noin kolmannes on siellä käynyt ja kolmannes olisi kiinnostunut käymään. Palveluiden ja tuotteiden jatkokehittelyyn pienimuotoinen kysely toi monipuolisia näkökulmia, joita tuotteistamispajoissa vietiin eteenpäin.

Selvitystä jatkettiin kesän 2017 aikana. Humakin TKI-päällikkö Pekka Kaunismaa laati kyselylomakkeen ja ryhtyi selvitystyöhön. Vastauksia koottiin eri tapahtumissa kesän aikana. Tuloksia hyödynnettiin palveluiden ja tuotteiden jatkokehittelyssä sekä Hygge&Heritage-seminaarin valmisteluissa

Humanistisen ammattikorkeakoulun kolmannen vuoden yhteisöpedagogi- ja kulttuurituottajaopiskelijat toteuttivat kyselyn miten saada Struven ketjun mittaus-

piste Oravivuorella osaksi Korpilahden arkea ja parantaa sen matkailullisia ominaisuuksia. Oravivuoren vahvuuksiksi kirjallisissa vastauksissa (23 vastaajaa) mainittiin maisema ja tarina.

Jos ihmisillä olisi tiedossa, mika Struven ketjun tarkoitus on ollut ja sen historiallinen merkitys, jo tarina itsessään saattaisi motivoida kävijöitä käymään paikanpäällä. Luontokohteena Struven piste saa kiitosta kyselyssä.

Tarinallistaminen ja tarinoiden kokoaminen sekä Struven ketjusta että Petäjäveden vanhasta kirkosta oli yksi hankkeen tavoite. Kahdessa Anne Kalliomäen vetämässä tarinapajassa syntyi aihioita, jotka ovat vapaasti paikallisten toimijoiden käytössä hankkeen verkkosivuilla. Jatkojalostuksesta voisivat ottaa koppia esimerkiksi paikalliset kotiseutuyhdistykset, joiden toimintakenttään tarinakulttuuri luontevasti kuuluu.

Opintomatkoilla uusia ideoita ja innostavia verkostoja

Opintomatkojen merkitys hankkeen toiminnassa oli keskeinen. Tutustumalla muihin maailmanperintökohteisiin ja niiden ympärille syntyneisiin palveluihin ja tapahtumisiin avautui uusia näkökulmia Petäjäveden ja Korpilahden toimijoille. Matkojen aikana myös vahvistettiin paikallista yhteistyötä sekä luotiin uusia kontakteja oman alan toimijoihin vierailukohteissa.

Ensimmäinen opintomatka keväällä 2016 suuntautui Viroon, Struven pisteisiin Pandiveren maakunnan alueella sekä Tartoon, jonka tähtitorni oli Struven ketjun kehittäjän Johan Wilhelm Struven työpaikka. Viron toimijoilta saatiin uusia ideoita tuotteistamiseen ja yhteistyöhön.

Verlaan, Struven ketjun Porlammin pisteeseen ja Kymenlaakson alueen paikalliskulttuuriin tutustuttiin toukokuussa 2017. Tornionjokilaakson Struven pisteet olivat vuorossa lokakuussa 2017. Sieltä mukaan tarttuivat esimerkiksi ideat uusista opaskylteistä Oravivuorelle.

Kansainväliseen Struven toimijoiden seminaariin osallistuttiin huhtikuussa 2019 Virossa. .Siellä syntyneitä yritysideoita jatkojalostettiin, mutta yritysryhmähanketta ei vielä syntynyt. Yhteys suomalaisten, virolaisten ja latvialaisten toimijoiden kesken on olemassa henkilötasolla.

Oravivuoren maisemat ja Struven ketjun piste kiinnostavat myös lapsiperheitä Toisluokkalainen Arne Murdoch on kiivennyt Oravivuoren huipulle jo monta kertaa. Elokuussa 2019 sinne houkutteli pelimannimusiikki. Kuva Annamari Maukonen

Unescon maailmanperinnön näkyvyys vahvistuu koko ajan Keski-Suomessa. Yhteistyö ja yhdessä kehittäminen paikallisten toimijoiden kanssa on oleellinen osa hanketoimintaa. Petäjäveden vanhan kirkon matkailuhanketta vetää Katriina Holm. Kuva Annamari Maukonen.

Anne Kalliomäki viritteli Struven ketjun ja Petäjäveden vanhan kirkon tarinoita yhdessä Tapani Hynysen, Yrjö Laukkalan ja Kirsti Sipposen kanssa tarinapajassa Jyväskylässä. Tarinapajoissa syntyneitä kohteiden ydintarinoita ja tarinan kautta syntyneitä tarinatuotteiden aihioita alueen asukkaat, yrittäjät ja yhteisöt voivat hyödyntää omassa toiminnassaan ja viestinnässään. Tarinat löytyvät www.maailmanperinto.humak.fi. Kuva Annamari Maukonen.

Uusia ideoita omaan toimintaansa saivat korpilahtelaiset ja petäjävetiset yrittäjät sekä kaikki hankematkoille osallistuneet. Kymenlaaksossa tutustuttiin Verlaan, Repoveden kansallispuistoon sekä testattiin paikallisia lähipalveluja. Kuva Annamari Maukonen.

Yhteistyö muiden hanketoimijoiden kanssa

Maailmanperinnöstä voimaa hanke on kiinnostanut myös toimijoita muualla Suomessa ja kansainvälisesti. Hankkeen toimintatapa eli yhdessä tekeminen ja kehittäminen ovat saaneet kiitosta. Suomen kulttuuriperinnekasvatuksen seuran kansainvälinen Co Creation yhteisö-kehittämisen hanke nosti Petäjäveden ja Korpilahden toimijoiden yhteisen tekemisen onnistuneeksi yhteisökehittämisen malliksi seminaarissaan Kööpenhaminassa lokakuussa 2019. Maailmanperinnöstä voimaa hanketta on esitelty myös Viron, Latvian, Ruotsin, Norjan ja Suomen maailmanperintötoimijoiden yhteisissä seminaareissa ja kokouksissa. Yhdessä JAMKin ruokaketjun koordinaatiohankkeen, Petäjäveden vanhan kirkon säätiön ja Petäjäveden paikallistoimjoiden kanssa hanke osallistui Amazing Keski-Suomi matkailumarkkinointitapahtuman järjestelyihin.

Hanke näkyi paikallisesti ja kuuluikin valtakunnallisesti

Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hanke näkyi hyvin toimialueen paikallislehdissä, Petäjävesi-lehdessä ja Korpilahti-lehdessä. Esimerkiksi Hygge&Heritage –seminaarin valmisteluun liittyi useita juttuja, joissa paikalliset toimijat olivat keskiössä.

Hygge&Heritage –seminaari sai näkyvyttä niin valtakunnallisesti kuin paikallisestikin. Moksin kylälehti uutisoi iltajuhlasta Matkailutila Surkeenjärvellä ja Radio Suomen
Päivä tunnissa –suorassa lähetyksessä kurkistettiin seminaaritunnelmiin. Hankkeen ja seminaarin verkkosivuilla sekä FB-sivulla nostettiin esiin yksittäisiä toimijoita ja yhteisiä tapahtumia. Maailmanperinnöstä voimaa –valokuvauskilpailun yhteistyökumppaneina olivat Keskisuomalainen, Korpilahti-lehti ja Petäjävesi-lehti. Nämä kolme mediaa julkaisivat kesän 2017 aikana kilpailun kuvia sivuillaan.

Yhteistyötä Visit Jyväskylän kanssa on tehty tiiviisti. Matkailu- ja markkinointipäällikkö Susanne Rasmus (ent, Sarvilinna) on ollut mukana hankkeen tuotteistamispajoissa ja toimi ohjausryhmän puheenjohtajana. Unesco-brändi on vahvasti esillä Visit Jyväskylän sivustoilla. Edelleen on haaste löytää toimijoita, jotka voisivat tarjota säännöllisesti esimerkiksi opastusta Oravivuorella. Rooliopastuksen kehittämisestä on keskusteltu Korpilahden Teatterin toimjoiden kanssa. Petäjäveden vanhan kirkon osalta kesäkausi on kunnossa, mutta ympärivuotinen toiminta on vaihtelevaa.

Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hankkeen järjestämä kaikille avoin kuvakilpailu 2017 innosti paikallisia ja kansainvälisiä kävijöitä ja tuotti satakunta erilaista kurkistusta Petäjäveden vanhaan kirkkoon ja Struven ketjun Oravivuoren pisteeseen. Voittokuvan Petäjäveden vanhasta kirkosta otti Nick Haswel-Mantere.

Struven pisteellä kuksan voittokuvaan ikuisti Johanna Hytönen. Kuvakilpailu oli kesän 2017 aikana näkyvästi esillä Keskisuomalaisessa, Korpilahti-lehdessä ja Petäjävesi-lehdessä.

b) AIKATALU

Hankeaika 1.5.2016 – 30.4.2020
Lisäaikaa haettu 18.4.2020 projektipäällikön yllättävän sairastumisen takia 1.5.2019 – 30.4.2020

c) RESURSSIT

Suomen Humanistinen ammattikorkeakoulu on hankkeen päätoteuttaja. Leader-ryhmät JyväsRiihi ja Vesuri-ryhmä toimivat hankkeessa osatoteuttajana.

Osatoteuttajat ovat tukeneet hankkeen verkostojen rakentamista, osallistuneet hankkeen toimenpiteiden suunnitteluun ja tiedottamiseen omin kanaviensa kautta mm. FB:ssä ja Keskisuomenmaaseutu-portaalissa ja uutiskirjeessä. Leader-ryhmät ovat osallistuneet hankkeen projektiryhmän ja ohjausryhmä kokouksiin sekä mahdollisuuksien mukaan muihin hankkeen tilaisuuksiin ja opintomatkoille. Lisäksi Leader-ryhmät ovat jo toimineet asiantuntijana hankkeen pilottikokeilun suunnittelussa. Muita Leader-ryhmien tehtäviä ovat olleet kansainvälisen verkostoitumisen edistäminen ja hankkeen hallinnointi omassa ryhmässä (toimistotyöt, kirjanpidon ja maksujen valmistelu).

Hankkeen käytännön toiminnasta vastasi projektipäällikkö, jonka apuna eri alojen asiantuntijoita (viestintä, markkinointi, graafinen suunnittelu, käännöstyöt, tuotteistaminen, taloushallinto). Asiantuntijoiden työpanoksen lisäksi ostopalveluna hankittiin tarinallistamiskoulutus sekä Hygge&Heritage –päättöseminaarin tuottajavoimaa. Taloushallinnosta vastasi Humakin taloushallinto.

Hankkeen suuntaviivoja loi ohjausryhmä, joka kokoontui kaksi kertaa vuodessa katsomaan menneeseen, mutta ennen kaikkea luotaamaan tulevaa toimintaa. Sitoutunut, monipuolista osaamista ja maantieteellistä ulottuvuutta edustaja ohjausryhmä oli vahva tukijalka hankkeelle. Hankkeen aikana syntyneitä toimintoja, palveluita ja tuotteita arvioitiin ja jatkojalostettiin ohjausryhmän kokouksissa sekä testattiin edelleen sidosryhmien tapahtumissa ja tapaamisissa.

d) TOTEUTUKSEN ORGANISAATIO

Eri tehtävissä hankkeessa työskennelleet palkatut henkilöt:

Annamari Maukonen, projektipäällikkö

Tero Lämsä, vs. projektipäällikkö
Annamari Maukosen vuorotteluvapaan ajan

Jouni Kärkkäinen, lehtori, tuotteistamispajojen kouluttaja

Pekka Kaunismaa, lehtori, matkailuselvityksen teko, projektipäällikön osa-aikainen sijainen

Tuula Salo, lehtori, viestintä. ja markkinointitehtävät, Hygge&Heritage-seminaarin verkkosivujen laatiminen

Heli Reinikainen, lehtori, viestintä- ja markkinointitehtävät, Palvelukartan graafinen suunnittelu ja taitto

Kirsi McKenzie, lehtori, hankemateriaalin ja Haluatko tutkimusmatkailjaksi –oppaan käännöstyöt

Hanna-Kaisa Hokkanen, lehtori, hanke-esitteiden ja muun materiaalin käännöstyöt

Ohjausryhmän kokoonpano
Jyväskylän kaupunki, Visit Jyväskylä:
Susanne Rasmus (ent. Sarvilinna), puheenjohtaja

Humanistinen ammattikorkeakoulu:
Pekka Kaunismaa, varapuheenjohtaja

Jyväskylän kaupunki:
Anne Laita

JyväsRiihi:
Pirjo Ikäheimonen, osatoteuttajan edustaja

Keski-Suomen ELY:
Liisa Horppila-Jämsä
Risto Janhunen, rahoittajan edustajana

Keski-Suomen Liitto:
Liisa Bergius

Keski-Suomen museo:
Päivi Andersson, varalla Miikka Kumpulainen

Korpilahden Yrittäjät:
Marja Elsinen

Maanmittauslaitos :
Jyrki Puupponen, varalla Niko Saatsi

Maanomistajat:
Anssi Niemi

Petäjäveden seurakunta:
Seppo Ojala

Petäjävesi-seura:
Pia Taipale

Vanhan Kirkon Säätiö:
Jari Koskenranta, Hanna Hautamäki

Vanhan Korpilahden Kotiseutuyhdistys:
Juha Hyvärinen

Vesuri:
Raisa Saarilahti-Kulju, osatoteuttajan edustaja

Hanna Hautamäki (oik) iloitsee kun Petäjäveden vanhan kirkon tarina kiinnostaa ja tuo uusia kävijöitä Petäjävedelle. Unescon kansainvälinen kesäkoulu pysähtyi Carolina Isles Sedanosin johdolla Petäjäveden vanhaan kirkkoon elokuussa 2018. Isles Sedanos esitelmöi myös marraskuun Hygge&Heritage –seminaarissa. Kuva Annamari Maukonen.

e) KUSTANNUKSET JA RAHOITUS

Hankkeen budjetti toteutui lähes alkuperäisen suunnitelman mukaan. Ainoastaan pelillistämiseen varatut eurot siirrettiin yleisiin markkinointi- ja viestintätoimiin, sillä toimivan pelin suunnitteluun ja kehittämiseen olisi tarvittu moninkertainen panostus budjetoituun verrattuna. Kansainvälinen yhteistyöhanke virtuaalisen maailmanperintö-pelin kehittämiseen on yksi tulevaisuuden mahdollisuuksista, mutta vaatii erillisen ja riittävän rahoituksen.

f) RAPORTOINTI JA SEURANTA

Mailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin – hankkeen toiminnasta saa yleiskuvan verkkosivuilta www.maailmanperinto.humak.fi. Sivustolle on koottu uutisia ja muuta aineistoa hankkeen toiminta-ajalta 1.5.2016 – 30.1.2020.

Puolivuosittain on raportoitu ELY-keskukselle hankkeen toiminnasta ja toteutuneista kustannuksista yksityiskohtaisesti.

Tämän raportin kohdassa 4.2. esitellään tulokset ja arvioidaan hanketoiminnan vaikutuksia nyt ja tulevaisuudessa.

g) TOTEUTUSOLETUKSET JA RISKIT

Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin -hankkeen perusresursointi oli riittävä, mutta yllättäville muutoksille ei ollut varaa. Jatkossa vastaavanlaisissa hankkeissa työpari-periaate alusta lähtien turvaisi yllättävissäkin tilanteissa tiedonsiirron ja toiminnan joustavan jatkuvuuden. Mitään hanketta ei tulisi jättää yhden työntekijän varaan, vaan olisi oltava toinen hanketyöntekijä, jolla olisi hallussa hankkeen suunnitelmat ja toiminta. Työparista toinen olisi päävastuussa, mutta toinen olisi koko ajan kartalla ja osavastuussa jostain osa-alueesta. Työaikaresurssi jaettaisiin työtehtävien mukaan.

Nyt projektipäällikön yllättävä sairastuminen ja vs. projektipäällikön siirtyminen muihin tehtäviin heti sijaisuuden päätyttyä hankaloittivat hanketoiminnan jouhevaa jatkoa. Hanke oli jo tuolloin onneksi loppusuoralle, joten varsinainen toiminta ei kärsinyt, mutta hallittu alasajo kärsi. Hankkeen jatkosuunnitelmat jäivät idea- ja suunnitelmatasolle, joita Humakin innovaatiopalvelut vievät mahdollisuuksien mukaan eteenpäin. Hankkeen loppuraportin pohjalta koottua julkaisua välitetään hankkeen yhteistyökumppaneille ja potentiaalisille uusille yhteistyökumppaneille maailmanperinnön ja paikalliskulttuurin toimintakentällä Humakin toimesta.

4.3 YHTEISTYÖKUMPPANIT

Maailmanperinnöstä voimaa –hanke sai voimaa laajasta yhteistyö- ja toimijaverkostosta. Hankkeen tapahtumien ja koulutusten myötä myös jo olemassa olevat verkostot vahvistuivat ja laajenivat maanlaajuisiksi ja kansainvälisiksi.

Hankkeen toiminnassa olivat mukana seuraavat tahot: Korpilahden Yrittäjät, Petäjäveden Yrittäjät, paikalliset maanomistajat, Visit Jyväskylä, Petäjäveden kunta, Jyväskylän kaupunki, Vanhan kirkon säätiö, ELY-keskus, Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen museo, Keski-Suomen maakunnan kulttuuriympäristöryhmä MAKU, Keski-Suomen Kylät ry, Pohjoisen Korpilahden yhteistyöyhdistys, Tikkalan Unesco-koulu, Petäjäveden yhtenäiskoulu, Kintauden koulu, Alkio-opisto, Humanistinen ammattikorkeakoulu, Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitos, Lapin amk, JAMK, Korpilahti-lehti, Petäjävesi-lehti, Keskisuomalainen, Vanhan Korpilahden Kotiseutuyhdistys, Petäjävesi-seura, Korpilahden teatteri, Korpilahden Pelimannit, Go Korpilahti Go –hanke, Petäjäveden matkailuhanke, Päijänteen biosfääri-hanke, KYNÄ-hanke, Keski-Suomen retkeilyreitit maailmankartalle –hanke, Three T-hanke, Creadis3 –hanke, Tuu meille kylään –hanke, Co Create-hanke, Maailmanperintökohteiden yhdistys, Kulttuuriperinnekasvatuksen seura, Unescon Suomen maailmanperintökohteet, Museovirasto, Maanmittauslaitos.

4.4 TULOKSET JA VAIKUTUKSET

Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin – hanke on nostanut selvästi molempien Keski-Suomen Unesco-kohteiden tunnettuutta omalla alueella ja laajemminkin. Paikalliset toimijat ovat ottaneet Petäjäveden vanhan kirkon ja Struven ketjun Oravivuoren pisteen omikseen ja kehitelleet toimintaa (Maailmanperintöä päivässä-retkipäivä, Kuutamokiipeily, Pelimannisoitto).

Struven pisteen infra on parantunut ja Jyväskylän kaupunki on esimerkiksi päivittänyt sopimukset maanomistajien kanssa. Samalla on neuvoteltu rantautumispaikasta, joka on nyt myötätuulessa.

Petäjäveden vanhan kirkon uusi matkailuhanke vie eteenpäin kirkon markkinointia ja viestintää. Opastuskeskus on noussut uudelleen keskusteluun ja sen roolia laajemminkin Unescon maailmanperinnön porttina on hahmoteltu. Yhteistyö Keski-Suomen Unesco-kohteiden ja lähiseudun toimijoiden välillä on tiivistynyt. Hyvän pohjatyön voimalla yritysverkostoissa ja tulevissa hankkeissa tätä aloitettua tuotteistamis- ja kehittämistyötä on jatkettava, Aktiivinen kyläkulttuuri ja sen tukeminen on keskeinen voimavara. Visit Jyväskylä on vahva taustatoimija ja valmis yhteistyössä kehittämään, mutta tuotteistamista on jatkettava paikallisesti, jotta palveluiden saatavuus turvataan.

Yhteistyö on kaiken perusta. Laukkalan tilan isäntä Tapani Laukkala on avannut tilansa Maailmanperintöä päivässä –retkeläisille. Kuva Annamari Maukonen

Hankkeen Hygge&Heritage-päättöseminaarin yhteydessä testatut paikalliset toiminnot kaipaavat vahvistusta ja jatkuvuutta. Humanistisen ammattikorkeakoulun innovaatiopalvelut selvittävät mahdollisuuksia jatkohankkeisiin, joissa Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hankkeen kokemuksia ja tuotoksia voitaisiin hyödyntää laajemminkin kansainvälisesti.

Hankkeen aikana koottu aineisto ja verkkosivut jäävät elämään. Aineistoa voi vapaasti hyödyntää muissa kehittämishankkeissa, joita Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hankkeen myötä on noussut tai nousee.

Verkkosivut ovat osoitteessa www.maailmanperinto.humak.fi Humakin palvelimella. Sivusto on vapaasti käytettävissä ja aineistot säilyvät siellä. Sivustolla on esitelty keskeisimmät hanketuotokset sekä hankkeen aikana syntynyt aineisto. Hankkeen loppuraportti on kokonaisuudessaan sivustolla.

5. ESITYKSET JATKOTOIMENPITEIKSI

Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hankkeessa syntyneiden palvelujen ja tuotteiden vahvistamiseksi on jo syntynyt uusia kehittämishankkeita. Petäjäveden vanhan kirkon matkailuhanke vahvistaa Petäjäveden vanhan kirkon markkinointia ja viestintää. Yksi konkreettinen lopputulos ovat uudet verkkosivut ja verkkokauppa paikallisille maailmanperintötuotteille.

Petäjäveden vanhan kirkon opastuskeskus on myös nousut uudelleen vahvasti keskusteluun. Pohdittavana mahdollisuus yhdistää opastuskeskukseen myös Struven ketjun Oravivuoren pisteen infoa sekä muuta paikallista matkailu- ja kulttuuritarjontaa. Kahden keskisuomalaisen Unescon maailmanperintökohteen yhteismarkkinoinnin vahvistaminen on tärkeää. Kaikkien Suomen Unescon maailmanperintökohteiden ristiinmarkkinointi on mahdollisuus, jota Maailmanperintökohteiden yhdistys vie eteenpäin.

Paikallisesti hankkeessa kehitetyn palvelukartan jatkuva päivittäminen ja mobiiliversion laatiminen on tärkeää. Visit Jyväskylä luvannut olla taustavoimana, mutta edellyttää aktiivisuutta paikallisilta toimijoilta.

Struven ketjun pisteiden yhteinen kansainvälinen kehittämishanke, jossa rakennetaan kouluille ja nuorisoryhmille Haluatko tutkimusmatkailijaksi –oppaan mallia hyödyntäen uutta materiaalia kaikkien vapaaseen käyttöön verkossa.

Kansainvälinen yhteistyöhanke virtuaalisen maailmanperintö/Struve -pelin kehittämiseen on myös yksi tulevaisuuden mahdollisuuksista, mutta vaatii erillisen ja riittävän rahoituksen. Näin ketjun kansainvälinen näkyvyys vahvistuisi ja eri maiden toimijat voisivat nostaa omia erityispiirteitä peliin mukaan. Elämyksellinen oppiminen olisi mahdollista myös pelin kautta.

Korpilahden Teatterin kanssa on keskusteltu mahdollisuudesta kehittää Struven pisteelle rooliopastusta tulevaisuudessa. Tätä voisi testata pilottikokeilulla, jonka tuloksia olisi mahdollista jakaa kaikkien Struven pisteiden toimijoiden kesken.

Paikallisen kulttuurin ja Unescon maailmanperinnön voima moninkertaistuu kun alueen toimijat saadaan jatkamaan kehittämistyötä Korpilahdella, Petäjävedellä ja laajemminkin. Yhteiskehittäminen on luonut uusia tuotteita ja palveluita ja tuonut sen myötä uusia kävijöitä Petäjäveden vanhaan kirkkoon ja Struven ketjun Oravivuoren pisteelle lähiympäristöineen. Yhteisten tuotteistamiskoulutusten ja yrityshankkeiden jatkuminen on avainasemassa. Maailmanperinnöstä voimaa paikallisiin palveluihin –hankkeessa kehitettyä mallia voi hyödyntää ja jatkojalostaa muidenkin maailmanperintökohteiden ympäristössä.

maaseuturahasto

LEADER JyväsRiihi

LEADER Vesuri-ryhmä

LEADER

HUMAK
HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU